

CIVTADANIA

Engroixiu les
subscripcions
pró damnificats.

SETMANARI D'ESQUERRES

ANY I

La Bisbal 19 de Gener de 1933

NUM. 40

EDITORIAL

DELICADESA EXCESSIVA

En el nostre nombre del dia 5 del mes que som, recollíem la crida feta, tan justament, pel President Macià, en pró dels damnificats per les darreres pluges, les quals flagellaren ben cruament una bona part de les comarques empordaneses. Crèiem que si l'Ajuntament no s'havia preocupat tot seguit d'encapçalar una subscripció, que era degut a un oblit involuntari, i teníem la certesa de que a la vinent sessió municipal s'hi interessaria degudament.

Doble fou el nostre error. Per una part, alguns senyors consellers manifestaren que no se'n havien pas oblidat, i per l'altra, s'acordà unànimement no contribuir a cap subscripció, i, tan solament, agrair al nostre President l'interés que havia demostrat. S'al·legaren raons per acordar-ho així, i la fonamental i gairebé única, fou que trobant-se el nostre Municipi enclavat entre els perjudicats, podria semblar manca de delicadesa l'intervenir en alguna subscripció.

Mirat des d'un punt de vista objectiu, hem de reconèixer ben fonamentada aquesta raó. Però, per damunt de tots els objectivismes i de tots els sentiments de delicadesa excessiva, i aquest cas el considerem així, s'imposa amb la seva contundència un sentiment pràctic, de realitat i humanisme veritables.

El nostre Consistori acordà no subscriure's amb cap import Hagués sigut utòpic pensar que podia despendre's d'una quantitat d'importància, cosa no pas del tot necessària, i per això no fou pas una dificultat material, d'ordre econòmic, que fixà aquesta decisió, sinó que, com ja deixem dit més amunt, fou un sentiment de delicadesa, cosa que tenim interès en remarcar així, si res més no, per a demostrar que els nostres consellers no obraren pas influenciats per un esperit mesquí.

Dues opinions ben oposades en el cas present, dues opinions ben respectables, puix que han estat emeses amb tota noblesa i amb el màxim d'equanimitat possibles, i segons l'opinió de cada ú.

Per això, nosaltres, avui, insistim, malgrat que tot ens fa creure que la nostra insistència caurà en el buit. L'Ajuntament, en casos com el present, té per damunt del valor material de la seva aportació, el valor moral d'ésser el representant genuí de totes les forces i de tots els pensaments de la població. Al col·locar-se al costat d'aquestes llars que s'han vist repentinament empobrides per un cop traïdor dels elements, hauria demostrat els sentiments de generositat d'un poble, i en aquest acte, hi haguessin sigut comptats tots els bisbalencs, unificant en un sentiment de germanor els sentiments diversos i particulars de cada ú. Altres Ajuntaments ho han cregut així, i avui podem remarcar el Consistori gironí, que ha acordat una subscripció de mil pessetes, l'Ajuntament de Sant Feliu de Guixols que ha organitzat uns treballs de recaptació en tots els organismes d'aquella localitat, i l'Ajuntament de Figueres que està tramitant un acte per a recaudar cabals, en el qual, segons tenim entès, hi ha estat pregada de col·laborar-hi alguna societat bisbalenca. Segurament trobaríem altres Corporacions; i probablement, d'altres seguiran en el mateix sentit.

La indelicadesa, nosaltres la veurem en tots aquells que havent estat testimonis presencials d'aquestes desfetes no cuitin a aportar-hi el seu ajut. Per això, el nostre Ajuntament amb aquesta inhibició dóna peu a que tots els que no s'hi sentin veritablement identificats se'n desentenguin, cosa que hauria estat més difícil si el nostre Ajuntament, a més d'encapçalar una subscripció hagués fet present a la part del poble de La Bisbal que no ha estat perjudicada que calia el seu ajut per aquells germans nostres, els dolors dels quals hem de sentir com a propis per un sentiment d'humanitat, i per un sentiment, àdhuc, d'egoisme, puix que un altre dia poden trobar-se necessitats els que avui no ho són.

La Juata de l'Ateneu Pi i Margalló ha anunciat un festival en pró dels damnificats, i és de creure que el nostre poble hi acudirà en massa. Amb aquest acte, ben lloable, la nostra població rectificarà, en part, l'error que nosaltres creiem ha comès el nostre Consistori per acord unànim de totes les minories, error que, volem remarcar-ho una vegada més, ha estat motivat per un excés de delicadesa.

Indústria suro - tapera

L'Aglomerat

Nosaltres, els empordanesos, que tota la vida havem vist, i la majoria havem treballat, el fruit d'una planta típica i predominant de les nostres serralades, el suro; nosaltres, que hem seguit el procés d'aquesta important branca de l'economia nacional des de la seva infantesa, en que solament era emprat per a fer taps, fins al present, que es fa gairebé imprescindible per moltes altres aplicacions, ens cap parlar per damunt de tots ells d'una que per l'importància que ja té, relativa encara, davant de la que pot tenir en l'esdevenidor, mereix un comentari, apart: l'aglomerat.

* * *

A mesura que les necessitats de l'home anaven augmentant i les comoditats per a fer-li més plaenta la vida anaven vinguent, es va fer necessari per a les construccions dels moderns edificis un producte capaç d'aïllar de dintre dels mateixos, les temperatures més extremes, tan en fred com en calor, però que a la vegada dit producte reunís una certa solidesa imprescindible per a poder-lo col·locar.

Els tècnics en la matèria estudien, entre molts altres productes, el suro, aïllador per naturalesa i d'una solidesa i lleugeresa inimitables, el qual, feta la prova de les seves condicions donà, com ja era esperat, rendiments immillorables.

Coneguts els seus resultats, nacions que feia ja temps que cercaven un producte capaç de solucionar-los-hi el problema de les temperatures, començaren a aplicar-lo en construccions, agafant un relatiu increment el seu ús i prometent traduir-se aquesta nova indústria en l'estrella guadora dels nous destins surers.

Sobtadament, però, aquesta preflorixent indústria ha vingut en camins de decadència accentuada, degut entre moltes altres causes, a l'ínfim estímulo que per la seva propagació s'ha vingut exercint per l'estranger, a on hi ha regions que si guent-los-hi prou necessari el seu ús es troben que els arquitectes no coneixen tan sols que existeixi semblant matèria aïllant. És més encara, concretant-nos a casa nostra, Catalunya i Espanya tota, veiem

amb estupefacció que són comptadíssimes les construccions on hi ha estat aplicat aquest producte nacional, que tants profitosos rendiments estava destinat a proporcionar a la vida industrial espanyola.

No obstant, sembla que l'actual Govern de la República i el de la Generalitat, conscients de la riquesa pàtria, pensen considerar obligatori l'ús de l'aglomerat en tots els edificis públics que s'hagin de construir, així mateix com concedir una bonificació en l'import de la contribució urbana a tots els particulars que edificuin a base d'aquesta matèria, a fi d'estimular que aquest producte sigui propagat en tots els recons d'Espanya i per a que així siguin coneguts de tothom el seus magnífics rendiments.

Seria útil i convenient al mateix temps que els nostres Ambaixadors d'arreu del món, col·laborant a la tasca empresa pel ressorgiment industrial de la nostra pàtria procurassin fomentar la propaganda d'aquest producte tan nostre a l'igual com ho fan els d'altres nacions amb els seus productes més peculiars, no dubtant que aquesta mesura seria en extrem profitosa.

Recentment segons he pogut recollir d'un setmanari, l'eximí arquitecte català Sr. Sert al front d'un grup d'altres arquitectes, així mateix catalans, com també d'alemanys i francesos s'han emprès la gran tasca de difondre arreu l'ús de l'aglomerat per a les construccions, convençuts que fins el present el suro és l'únic producte capaç de donar un satisfactori resultat per a la finalitat a que és aplicat, i a propòsit, sobre el particular, em permeto exposar unes referències que subvenciona als seus lectors el volgut confrare FL PROGRAMA de Sant Feliu de Guixols; diu així: ... *sota els propis auspicis del grup català s'entaula també la possibilitat de que els directores tècnics del pla de construcció que es portarà a cap a Rússia que són justament els aludits arquitectes alemanys Grotins, Mendel'hson i el francès Le Carbonsier, emprin l'aglomerat en la colossal empresa de construir ciutats enteres de cases modernes...*

Davant de tots aquests treballs i proves d'interès per a fer entrar l'aglomerat en les modernes construccions, emprats pels nostres governants com per els més destacats prohoms de l'arquitectura moderna, deixen entreveure una certa esperança per a un futur renaixement d'aquesta novella indústria.

Lluís LLENAS DURAN

Opinions i comentaris

Una crida d'«Els Rossinyols de les Gabarres»

Una entitat coral ben organitzada, els dirigents de la qual sentin una noble prouja per tot ço que signifiqui un enlairament de la sensibilitat popular, ha de merèixer de tots aquells que tinguin un amor fervent vers la cultura ciutadana, no solament llur simpatia, sinó, també, llur col·laboració. Perquè, —cal convenir-ho,— nosaltres no podem mai presenciar el fet de que hom es digui protector decidit del poble i, en canvi, tingui un mot pejoratiu, de menyspreu, per una entitat coral. Tothom podrà veure reflectides en les anteriors ratlles el cas en que s'han trobat *Els Rossinyols de les Gabarres*. Una actuació fins avui, quelcom deficient, n'ha estat la causa. En referir-nos a una actuació deficient no volem pas dir en la part artística, sinó que ens referim a la tasca portada a cap per l'anterior directiva. *Els Rossinyols de les Gabarres*, pot dir-se arreu ben fort i ben alt, en l'exercici de la passada Junta, pels que en fórem socis protectors gairebé no existí, fins al punt d'arribar, en diverses representacions d'una coneguda obra, a no tenir la més lleu diferència als socis protectors. Fou aleshores, que adoptàrem una actitud resolta i decidida: donar-nos de baixa de l'agrupació. Ho férem amb dolor, però més que res realitzàrem aquella acció per constatar la nostra protesta per la tasca que portava a cap la Junta que en aquella data regia els destins de l'associació.

Les coses subsisteixen, els directius cessen, hom ha manifestat repetidament. *Els Rossinyols de les Gabarres* subsistiren, una nova Directiva, amarada de voluntat, entra a regir-ne llurs destins. És una Directiva, que segons ens manifesta un membre de la mateixa ve disposada a portar a cap una actuació valenta en pró de la cultura. Freqüents festivals seran oferts als socis; *Els Rossinyols de les Gabarres*

pels propòsits que es tenen, vindrà a ésser el que realment li pertoca. La setmana passada aquesta associació adreçava una crida a tots els bisbalencs anunciant els desitjos que l'informen. Una crida l'entusiasme de la qual superava de bon troç les deficiències i ortogràfiques i literàries que encloïa. Tots els ciutadans, tots els que sentin la cultura del poble com una cosa pròpia, bé hem d'ingressar com a socis protectors a *Els Rossinyols de les Gabarres*. Una entitat coral com la nostra a més de llur vàlua artística, està generalment integrada per obrers, i per tant, té una verdadera tasca a realitzar, pot infondre als seus associats un grau ben necessari de cultura. Corresponem dignament a aquesta crida, car un imperatiu ine'l·ludible ens dicta que hem d'ingressar-hi.

I a vosaltres amics d'*Els Rossinyols de les Gabarres*, i especialment als que en sou directius, pocs mots hem de dir vos. Creu coses noves, com per exemple, una secció dramàtica, en la qual tants socis actius siguin els que la composin com els mateixos coristes. Seguiu amb l'impetu dels cors nobles, que sempre estan arborats d'ardidesa i joventut, la vostra tasca. Trebal·leu sense defalliment i amb energia, que així comptareu amb la col·laboració, no sols la nostra, —que ben desinteressadament us l'oferim, — sinó d'aquells que senten un amor profund i noble vers la cultura popular.

Tots tenim una tasca a complir. La Directiva deu portar a cap l'actuació que promet, i els que per causes ja exposades ens havíem donat de baixa, i els que no foren mai socis, cal que tots conjuntament figurem en les llistes de l'entitat. Així es respon dignament a una crida.

Avant per la cultura, per l'art, per La Bisbal!!!...

EMILI VIGO VERDAGUER

Carles Casademunt
Odontòleg

CONSULTA { Dilluns: de 3 a 5 i mitja.
Divendres, de 10 a 3.

PLAÇA CONSTITUCIÓ, 7

GRAN HOTEL J. SALLERAS

Avinguda de la República, 18. — LA BISBAL

Cuina insuperable - Excel·lents habitacions - Bon gust
:: La casa dels viatjants - Especialitat en banquets ::

Divulgacions Naturistes

LA GRIP

Extractat i traduït de la conferència donada pel professor N. Copo, a l'escola Pentalfa els dies 5 i 7 de Febrer de 1929.

La grip és una malaltia epidèmica, infecciosa, microbiana. És una malaltia generalitzada arreu del món, que es presenta amb un caire molt greu a Anglaterra i Nord d'Amèrica, en una forma benigna a la península Ibèrica.

Quan s'en tingué notícia, per l'observació astronòmica, es pensà que era produïda pel refredament del sol, segons manifestaren alguns investigadors, però cal refusar dita teoria, doncs si bé és veritat que també els animals domèstics enmal·lalteixen de grip, no succeeix així amb els selvatges que viuen en costums favorables a la vida.

Els seus primers símptomes tingueren lloc l'any 1698, a Milàn, donant-li els metges entre altres noms el de «influenza». No obstant altres estudis diuen que el mateix Hipòcrates, al descriure una plaga l'aparició de la qual tingué lloc en la seva joventut, per una mena d'aire corromput, suposen que es referix a la grip, assegurant Hirsch que no puix que diu que la grip va aparèixer a l'any 475 abans de J. C.

Totes les opinions són contradictòries respecte a la data de la seva aparició. El criteri naturista és que la grip va aparèixer, com totes les infeccions, al començar el morbosament dels teixits i sang, o sigui que la causa està en la pròpia cèl·lula de l'home en la transgressió a les lleis biològiques naturals.

El «bacil·lus influenzae» de Pfeifer, (que és el microorganisme específic de la grip) apareix en la sang després de l'estat d'incubació de la malaltia, per les toxines i autotoxines i ataca els bronquis, gola, nas, glandules salivars, vista, oïda, glàndules suprarenals, ronyons, intestins, estómac, espina dorsal, nervis, cervell i sang i en molts casos la glàndula tiroïdes, si-guent per això que alguns queden semi-idiotas, però cal tenir present

que la grip, no mata. Els casos mortals són deguts a la complicació als pulmons o al cor a conseqüència d'antigues malalties les quals deixen les defenses orgàniques debilitades i fan molt difícil, quan no impossible, llur defensa.

L'estat gripal és una mena d'incendi de les matèries dissèrmiques lliures de la sang. És un mitjà d'eliminació natural de residus en forma de febre, és la natura interna que es defensa eliminant tòxics.

Són trastorns tròfics i endocrins del metabolisme les causes de la grip, i no la fred com molta gent creu, encara que amb el fred intens es presenta l'epidèmia que resulta infecciosa i microbiana per als que no segueixen una vida prou higiènica.

Els naturistes tracten la grip per mitjans naturals facilitant d'aquesta manera a la «Natura medicatrix» per a desenvolupar la seva influència en la regeneració orgànica.

Recomanem: dieta absoluta de suc de taronges (1) tot el dia, o bé aigua de suc de llimona o caldo de seba buïda, banys del cos i extremitats tan calents com sia possible, de 12 a 20 minuts; després rentar-se tot el cos amb aigua fresca, i allitar-se ben abrigat respirant continuament i profundament per el nas, tenint cura que l'aire de l'habitació sigui ben pur.

En el cas més greu de la forma abdominal, convé, prèviament, purgar-se: abundant suc de prunes amb una mica de sanet; quan s'ha evaquat bastant, cal prendre el suc d'algunes llimones amb aigua i després caldo de seba bullida amb àpit o espinacs, amb suc de llimona.

I per damunt de tot, cal seguir una vida metòdica i higiènica, puix que així s'evita mantes vegades o al menys no pren gaire força ja que no es dona lloc a l'invasió del microbi de Pfeifer.

(1) «Qui menja 6 taronges diàriament no sols no agafa la grip, sinó que augmenta la seva vigorositat. La taronja és la fruita que més vitamines conté.»—Dr. Marañón.»

Per la traducció:
J. ARQUEROS I ARQUEROS.

Papers de Fumar de tota mena

FARARRÓ

Pi i Margall, 10

LA BISBAL

FLECA

RODÀ

ESMERADA ELABORACIÓ
DE TOTA CLASSE DE PA.

PA INTEGRAL

Les delicioses

Coques de greixons «RODÀ»

A 1 i a 1'50 ptes. — Mides extraordinàries per encàrrecs.

UNA VETLLADA

Galantment invitats, assistirem a la vetllada que, dedicada als socis protectors, organitzà diumenge passat el cor «Els Rossinyols de les Gabarres» en el Teatre Principal de nostra ciutat.

El programa era altament suggestiu i en veritat que es desenrotllà amb molt d'encert per part de tots els elements encarregats de portar-la a cap.

Comença la vetllada cantant-se les dues peces «A sol batent» i «La Marsellesa». Les estrofes vibrants d'en Morera i en Clavé, foren desgranades amb gran justesa i afinació.

Seguidament es representà la comèdieta «Entre espasa i paret», dos actes. En aquesta obra hi feren el seu debut les senyorettes Llahuna i Estragués, que estigueren molt acertades. Els hi augurem bons èxits si perseveren en aquesta afició. Molt bé en Salamó, en el paper cabdal de l'obra. De primera, com sempre, els veterans Manzanos i Carol; en Mer i en Pujol, contribuïren al bon conjunt.

Com a final de festa, es representà l'obreta lírica en un acte, musicada per l'inoblidable Mestre Carreras Dagas «El Sant de l'Amo», la qual obtingué un èxit esclatant. Tots els números musicals foren aplaudidíssims, mereixent els honors de la repetició l'hermós cant del «manxaire» i el duet d'aquest amb en «Pere», fadrí major.

La senyoreta Teresa Mont, en el rol del «manxaire» en féu una veritable creació: molta vis còmica i ens recreà amb una veu clara i potent, la qual merescué els elogis de la concurrència, tant pel seu timbre com per l'afinació en que fou jugada. En Josep Mont—germà d'aquesta—també posseïdor d'una magnífica veu de baríton, en el paper de «Pere», fadrí major, ratllà a gran alçària, sobre tot en el duet esmentat, que fou cantat per els dos d'una fàisó perfecta. En Carol, en el paper de «Nostr'amo», també jugà la seva magnífica veu amb veritable mestria.

La part coral, tant en el número dels cops de mall com el brindis final, estigueren insuperables.

Portà la batuta en tots els números musicals de la vetllada, el director del coro i bon amic nostre en Josep Llenas, demostrant la seva competència, per lo qual el felicitem ben coralment, per la part d'èxit que li pertoca. L'orquestra «Nova Armonia», sota la direcció del mateix, molt ajustada, també, en el seu treball.

En resum: una magnífica vetllada de la qual tothom en sortí plenament satisfet.

Sabem que en tenen projectades d'altres, augurant-los-hi, per la nostra part, altres grans èxits. Amb tants i tan valuosos elements, no pot fallar.

B.

El treball a les escoles

La violència

La paraula violència vol dir emprar la força per a l'obtenció d'alguna cosa.

En temps llunyans els homes empraven sovint els procediments violents, a voltes per motius fútils o simplement per veure acomplert un simple desig, sens parar se a pensar si el que els movia a discòrdia els era o no convenient. El seu enteniment no els allargava a compendret el que representa l'acte de la violència. Per això podem dir que la violència representa el procediment més primitiu de reivindicació que hi ha.

Generalment les persones irreflexives són les que més es valen dels procediments violents. Per contra els homes reflexius saben ofegar dintre seu els impulsos violents que a vegades els assalten. L'home conscient sols apel·la a la violència com a últim i extrem recurs.

Dissortadament encara queden homes que serveixen dintre seu instints primitius de destrucció. Aquests homes sembla que sols hagin nascut per a fer mal a l'humanitat.

JOSEP FIGUERES.
(14 anys)

ESPECTACLES

Teatre Olympia

«Su última noche» parlada en espanyol per Ernestu Vilches, Conxita Montenegro, Joan de Landa i Maria Alba, resulta una bona producció en la qual els seus interprets fan gala de llur excel·lent temperament d'artista, malgrat que es vegi massa la seva procedència del teatre.

Molt xistosa i de caire «vodevillesc» fa que el públic esclati contínuament en rialles.

«La legión fronteriza» per Jack Holt. Assumpte cavallístic de costums americanes. Com a tal, bona; com moltes n'hem vist.

Cinema Mundial

«La reina Draga» de la qual n'és protagonista la coneguda artista Pola Negri resulta una producció mediocre.

La pel·lícula de complement *Jugándose la vida* per Bill Boyd i Dorothy Sebastian resulta una cinta distreta i superior a la primera.

Els dibuixos sonors «Grupos suizos» bons.

Cine Mundial

Pel·lícules d'èxit segur, en preparació per aquest saló.

Quiere un millonario

per Joan Bennet i Spencer Tracy.

CHICA BIEN

en espanyol per Peggi Shannou i Spencer Tracy.

RINDASE

Creació de Warner Baxter

TEATRE OLYMPIA

CINEMA SONOR

Avinguda de la República

LA BISBAL

Empresa IMPORTACIONS CINEMATOGRAFÍQUES

DISSABTE I DIUMENGE

UN COLOSSAL PROGRAMA SONOR D'ESTRENES.

PRESENTACIO de l'interessant Super-Joya «Universal» PARLADA en ESPANYOL

DON JUAN DIPLOMATICO

Creació de CELIA MONTALVAN, LIA TORA i MIQUEL FAUST ROCHA.

ESTRENA NOTABLE de l'emocionant producció SONORA «Paramount»

EL MAS AUDAZ

Prt agonistes: FREDERIC MARCH, KAY JULIE COMPTON i EARLE FOXE.

La còmica xistosíssima

Los Parrandistas

ESTRENA de l'actual

Eclair journal

Explicat en espanyol

NOVES

Avui, dijous, la «Secció Artística» de l'Ateneu Pi i Margall de nostra ciutat anirà a Figueres a prendre part en la gran vetllada a benefici dels damnificats pels darrers aiguats, organitzada per la Societat Coral Erato i que patrocina l'Ajuntament de Figueres.

La secció dramàtica de l'Ateneu representarà en el Teatre Municipal d'aquella ciutat el formós drama en 3 actes i en vers del gloriós autor En Frederic Soler (Pitarra), titulat: «El Pubill».

A més, també, representarà el xistós sàinet en un acte: «En Pau de les calces curtes», sota la direcció escènica del Sr. Antoni Crumols.

Sentim una intensa satisfacció que sigui la secció de l'Ateneu Pi i Margall la que prengui part en un acte d'aquesta naturalesa.

Els desitgem el més falaguer dels èxits.

El jove bisbalenc, Joan Plà i Capell, actualment empleat a la casa Pirelli de Barcelona, ha aconseguit el premi de tres mil pessetes ofert per una important casa de teixits, la qual obrí un concurs de dibuixos.

Ens plau, extraordinàriament, de felicitar a aquest jove i estudiós compatriota nostre.

Durant aquests dies d'aldarulls i de rumors alarmants, que sortosament no han tingut ressó en la nos-

tra ciutat, la guàrdia civil ha estat prestant servei extraordinari.

Han començat els treballs per a la construcció de la farola en la Plaça de Wilson.

Divendres passat, una tartana propietat del Sr. Mutxera fou volcada pel tren. Malgrat de l'aparatositat de la caiguda, no ocorregueren desgràcies personals.

Estan molt avançats els treballs de construcció del mur de contenció en una vorera del riu.

Dimarts, una allau de rodmons invadí la nostra ciutat. Malgrat haver-hi acudit ràpidament les autoritats, no deixaren, però, de produir alguns perjudicis a diversos comerciants.

Ès de doldre que, encara, siguin possibles espectacles d'aquesta mena, els quals s'ha de procurar d'anul·lar definitivament, tant per part de les autoritats competents, com pels propis ciutadans. Ajudar al vianant, és un imperatiu d'humanisme, sempre i quan això no es converteixi en un perjudici pel propi socorrent, i no serveixi per a sostenir a uns individus en una mala vida.

Fa alguns dies que el fred es deixa sentir intensament, produint-se consecutivament fortes glaçades.

Novament, torna a ploure. Cal desitjar que duri ben poc, puix que encara tenim massa presents els estralls que produí últimament.

Casa ALBERT

LA BISBAL

AQUESTA MARCA ES
SENYAL DE QUALITAT

Grans tallers de Sastreteria i Confecció

Preus sense competència

Xampany Glacier

La Bisbal, trimestre . 250 ptes.
 Fora, trimestre . . . 300 »
 Estranger, trimestre . 400 »

PER A ANUNCIS
 DEMANI'S TARIFA

CIVTADANIA

Redacció i Administració

Avinguda de la República, 17
 entressol

IMPREMTA
 Carrer de Pi i Margall, núm. 20

Dos Nacionalismes

En tota conversa referent a política, tard o d'hora, infal·liblement, sortim a parlar de la qüestió de Catalunya. I tot sovint em veig obligat a intervenir per tal de desmentir conceptes falsos—malintencionats moltes vegades—que desfiguren la veritat.

Cal tenir en compte que els republicans bascos—socialistes i radicals-socialistes quasi bé tots i, per tant ideològicament enemics de tot nacionalisme—han vist sempre amb desconfiança el moviment catalanista, perquè se l'han mirat amb els mateixos ulls amb que es miren el d'aquí, no volent reconèixer la gran diferència que hi ha entre l'un i l'altre.

En primer lloc, en parlar de Catalunya hauríem de bandejar la paraula *nacionalisme*, ja que, de fet, no existeix entre vosaltres—entre nosaltres—d'ençà de la proclamació de la República, mentres que aquí existeix ara més que mai. Per què?

A Catalunya s'ha demostrat que el catalanisme no era incompatible amb la República, i els separatistes d'abans són ara els seus millors defensors.

Aquí—ja ho he dit abans, i no val enganyar-se—són ara més separatistes que mai. En això es veu que el seu nacionalisme no és tal nacionalisme sinó això altre: clericalisme, jesuïtisme. Jesuïtisme que no es resigna a desaparèixer.

—*Nos vamos, pero volveremos* deien ells cada vegada que eren expulsats per algun rei o per algun papa. Ara, ni tan sols han marxat, han fet quelcom millor: s'han quedat aquí disfressats de nacionalistes, de pagesos bascos.

Alguna vegada tenia d'ésser....

Ho diré en veu alta, per que ho sàpiga tothom: El diumenge passat vaig anar a veure un partit de futbol. Naturalment, va ésser una raó de pes la que va decidir-me. Del contrari, no hauria fet el sacrifici de dinar depressa, sortir precipitadament, penjar-me a la plataforma d'un tramvia, i, després, passar-me dues hores al camp, veient com uns xicots amb calça curta feien córrer una pilota a puntades de peu.—Perdó! Anava a dir: amb les potes del darrera—, per fer-la entrar dintre d'una xarxa.

Es tractava d'una lluita entre l'Atlètic i el Barcelona. I això, per bé que no m'interessés com a esport—com a espectacle, més ben dit—, m'interessava una mica pel fet de tractar-se d'un equip «d'allà»; no tant, però, com als nostres viatjants, que fins deixaren la clàssica partida de «chamelo» per anar a encoratjar «els de casa».

En començar el partit—terrible dilema!—no sabia a quin equip dedicar les meves preferències, les meves «activitats» d'espectador. Si, com a català, desitjava que guanyessin els blau grana, com a bilbaí adoptiu tenia interès per els blanc-i-vermell. A la fi vaig trobar la solució: vaig considerar que «em convenia que empatessin». Com que no va ésser així per força havia de sortir-ne descontent. Es clar que si tothom pensés com jo els campionats no s'acabarien mai, o s'haurien acabat ja fa temps.

Que no els facin cap por, però als «devots» del futbol les meves males pensades. No tinc ganes de perjudicar-los «ni aixís». Poden tenir ben segur que un profà, un «pagano» com jo no tornarà a trepitjar les grades del seu temple fins que no es presenti una ocasió semblant a la del passat diumenge. I això, encara, suposant que aquell dia no ploqui. Que no tindria res d'estrany.

Bilbao, 12 Gener 1933.

J. CANYÀ

De Verges

MONTGRÍ, 0 — VERGES, 1

El resultat amunt esmentat, no s'adiu pas ben bé, amb la forma com es desenrollà el partit, doncs el Verges es feu mereixedor d'un resultat més crescut a favor seu pel domini que exercí damunt el seu contrincant durant tof el partit, i és convertí en embotellament a mesura que transcorria l'encontre.

Ja de sortida, els nostres davanters porten el perill davant la porta contrària, per no allunyar-s'en més duran el partit.

Degut a la bona actuació del porter del Montgrí moltes vegades ajudat per la sort, a la primera part els nostres no a conseguiren marcar.

Represa la lluita, el domini del Verges és molt més intens, però el poc encert dels nostres davanters en el xutar, feu que no marquessin cap gol.

Quan faltaven uns quinze minuts per acabar el partit, Ferrer (N.) aconseguí d'un xut imparable l'únic gol de la tarda.

Dels nostres, tots els jugadors bé. Del Montgrí es distingiren Coromines que fuo el millor dels seus—i Dalmau.

Una vegada més, hem de censurar el joc poc correcte d'alguns jugadors d'aquest equip.

El camp de joc, era més adequat per fer-hi carreres de natació, que per jugar-hi a futbol.

L'àrbitre, no satisféu ni a vençuts, ni vencedors.

Diumenge vinent en el nostre camp, es disputarà el partit de la

màxima emoció. Si no hi ha res de nou, ens visitarà L'Armentera F. C. per disputar l'últim partit de campionat.

En cas que surti vencedor el nostre equip com esperem quedaria proclamat campió del grup A. La diferència d'un punt que separa els dos equips fa molt més interessant el partit ja que de guanyar L'Armentera, aleshores aquest, seria el campió.

Regna gran expectació arreu de la comarca, per presenciar aquest partit.

CORRESPONSAL

AJUNTAMENT

Sessió del dia 17

Excepte el Sr. Canta hi assisteixen tots els senyors consellers. Després de llegida i aprovada l'acta de l'anterior es passa a l'ordre del dia.

S'agraeix una lletra dels diputats Srs. Abadal, Vallés i Carreres, oferint-se al consistori.

La Presidència dona compte del resultat de la subhasta per a la construcció del paviment i voreres del Carrer del Diputat Caimó, la qual ha estat atorgada al Sr. Buscastells pel preu de 658'23 ptes., en contra de la Societat de Construcció que oferí fer-ho per 722'73 ptes., del Sr. Rasós, per ptes. 795 i del Sr. Saballs, per ptes. 828'38.

Així mateix, el S. Lloberas, demana autorització per ordenar construir les voreres d'uns edificis pertanyents als Srs. Salvador Serra i Joan Torrent, puix que dits senyors, malgrat haver-s'els avisat repetides vegades, no ho han efectuat encara. Així s'acorda.

Es concedeix un permís d'obres al Sr. Enric Vilella.

La Presidència assabenta al consistori d'haver-se constituït un Comitè per a la distribució dels cabals recaudats en prò dels damnificats pels darrers aiguats, del qual en forma part el Sr. Xirau en representació de la Generalitat i el qual ha delegat al Sr. Irla, Sr. Governador i els senyors batlles de Girona, Figueres i La Bisbal.

El Sr. Lloberas exposa la necessitat de moblar el saló de Comissions, dient que sota el plànol fet pel Sr. Arquitecte Municipal, ha rebut una oferta d'una casa de Figueres, la qual promet construir la taula i els cinc sillons de que es compon per 700 pessetes.

El Sr. Figueres demana la paraula per exposar que, si és possible, és preferible que aquests mobles siguin encarregats a un comerciant bisbalenc. El Sr. Carré diu, també, que pot ésser que es pogués passar amb una despesa inferior i després d'unes paraules del Sr. Lloberas, el qual afirma que en quan a la forma d'aquests mobles cal atendre's a les recomanacions formulades pel Sr. Arquitecte, com a tècnic que és, s'acorda anar a l'amoblament d'aquest saló, prenent-se en consideració els reonaments formulats pel Sr. Figueres.

I sense que cap altre senyor conseller faci ús de la paraula s'aixeca la sessió.

Pampallugues

I no m'alabo?

L'òrguen de la F. A. I. «Solidaridad Obrera», després del seu acostumat repertori de requiebros al Govern, a la policia i als ciutadans que no es solidaritzen amb l'última paròdia de la revolució social blasma també de la tasca de la premsa que no és la «Soli» ni la «C. N. T.» titllant als redactors (segons ells aburgats) de mediocre intel·ligència.

Nosaltres teniem entès que els Srs. de la «Soli» eren molt vius, però tan intel·ligents per a permetre's el luxe de dir ase als demés periodistes, ringü ens n'havia fet mai ni cinc.

Ara comprem perfectament per que nosaltres, modestíssims i a més neòfits en aquest ram, ens veiem amb treballs per desenrotllar l'enfarfec del lèxic de la «Soli.»

Es, naturalment, que no estem a la seva altura.

Cal assegurar l'èxit

Divendres passat, els lligueros de nostra ciutat organitzaren un omnibus per a portar-los a la conferència que el seu líder Vidal i Guardiola donà a Palafrugell.

El cas no mereixia ésser esmentat, si no fos que ens han informat que idènticament com a La Bisbal, s'organitzaven autos des de Palamós, Torroella, Sant Feliu...

Comprenem; Cal ésser previsor. I n nucli d'aquí, un altre d'allà, s'aconsegueix l'assistència nombrosa de públic que és precisa per que els actes d'aquest partit puguin sustreure's del ridícul a que estan acostumats.

Pòbre home!

Com que el periodista de tercer ordre, don Eugeni Duc Salvat no ha abandonat els seus somnis d'ésser diputat, està treballant com un desesperat perquè l'Esquerra el presenti en les eleccions complementàries del prop vinent abril, en la demarcació de G-rona.

El Sr. Duc es pensa que tracta amb pagesos i que els gironins ens deixarem entabanar. Li aconsellem que es miri al mirall de cap senyer... i que prepari aquells famosos articles dient que ell no havia volgut presentar-se per diputat, malgrat que després es presentés a recollir mitja dotzeneta de vots mal comptats amb l'Esquerra Federal, etc. etc.

La lluita per les garrofes

Discretament, les autoritats eclesiàstiques de nostra ciutat han fet circular unes fulles en les que es recomana als feligresos que en aquests moments de crisi per l'església no es deixi sense llet per alimentar ni llana per vestir als pobres ministres de Déu.

Voleu dir que no seria més positiu per dites autoritats, recomanar per exemple que els que no quedessin sense llana fossin els feligresos?